

Ljubljana, 6. 6. 2025

**SKLEPA 15. DOPISNE SEJE SVETA RTV SLOVENIJA
(5. 6. 2025)****AD 1 STALIŠČA IN PRIPOMBE K PREDLOGU NOVELE ZAKONA O RADIOTELEVIZIJI
SLOVENIJA**

- 1 – 1 Dolgo pričakovani predlog novele Zakona o RTV Slovenija je bil v javnosti predstavljen kot sistemski ukrep, ki naj bi odločilno pripomogel k reševanju nekaterih strukturnih problemov v delovanju zavoda. Namen sprememb je po besedah predlagateljev trojen: prvič, jasna razmejitev nalog upravljanja in nadzora; drugič, jasna ureditev javne službe in tržne dejavnosti; tretjič, zagotovitev stabilnega financiranja, in sicer na eni strani z določitvijo stabilnega proračunskega deleža za financiranje manjšinskih programov, na drugi strani pa z določitvijo pogoja za valorizacijo RTV prispevka.

I.

Členi, ki zadevajo razmerje med Svetom RTV in Finančnim odborom oziroma spremembe v pristojnostih in obveznostih obeh organov so po našem prepričanju nesmotni in pomanjkljivo utemeljeni, obenem pa odpirajo tveganje ponovnega povečevanja vpliva vsakokratne oblasti v upravljanje zavoda. Trenutno veljavna ureditev, po kateri je Svet, ki je sestavljen iz predstavnikov zaposlenih in predstavnikov javnosti, imenovanih s strani uglednih institucij na podlagi javnih pozivov, postal tudi organ nadzora poslovanja, tvori pomemben del učinkovite depolitizacije RTV Slovenija. V tem duhu je bil novo vzpostavljeni Finančni odbor, v katerega dva člana predlagata ministrstvu, pristojni za finance in medije, postavljen v relativno podrejenost Svetu. Nameravano »opolnomočenje« Finančnega odbora, tj. podelitev določenih pristojnosti nadzora poslovanja in odvzem teh pristojnosti Svetu, bi bilo potencialno utemeljeno le pod pogojem, da bi bile ugotovljene resne slabosti pri izvajanju teh pristojnosti ali pomanjkljiva koordinacija v delovanju obeh organov. Kar zadeva slednje, je po našem prepričanju – verjamemo pa, da tudi po prepričanju članic Finančnega odbora – to sodelovanje potekalo zgledno. Tudi kar zadeva mnenje predlagateljev, da je »glede na zakonsko opredeljena znanja in kompetence članov Sveta [...] ob dosedanjih izkušnjah težje pričakovati, da bodo člani Sveta imeli tudi specifična znanja s področja nadzora finance in ekonomike«, je Svet mnenja, da relativno pomanjkanje teh specifičnih znanj ni pomembno vplivalo na opravljanje nalog nadzora nad poslovanjem – v nemajhni meri tudi po zaslugi koordinacije s Finančnim odborom. Vprašanje, ki se na tej točki odpira, torej ni vprašanje zadostne usposobljenosti, zlasti če upoštevamo splošne pozitivne vidike te ureditve, temveč kvečjemu vprašanje še bolj kvalitetnega opravljanja teh funkcij. V ta namen predlagamo, da se v novelo vključi določba, ki za člane Sveta po nastopu mandata predvidi organizirano usposabljanje po zgledu ureditve v nekaterih drugih javnih zavodih^[1]

^[1] Obvezno usposabljanje je po veljavnih predpisih predpisano (vsaj) za člane svetov javnih zdravstvenih in kulturnih zavodov:

- 1) Pravilnik o podrobnejših pogojih za imenovanje, sestavo in številčno razmerje predstavnikov v svetu javnega zdravstvenega zavoda ter postopku za izbiro članov v svetih javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, 10. člen:**

»(1) Ministrstvo najmanj enkrat letno organizira obvezno usposabljanje članov svetov zavodov, predstavnikov ustanovitelja, (v nadaljnjem besedilu: obvezno usposabljanje), in sicer v obliki predavanj ali v elektronski obliki prek spleta. Član sveta zavoda, predstavnik ustanovitelja, se mora prvega obveznega usposabljanja udeležiti v 12 mesecih od imenovanja.

II.

Svet podpira dopolnitev 13. člena, ki glasbeno produkcijo ter založniško in koncertno dejavnost umešča med dejavnosti javne službe. Opozarjamo pa, da širjenje obsega javne službe ob le minimalno spremenjenem financiranju ni jamstvo, da bo javna služba na kratki, srednji in dolgi rok opravljana na dovolj kakovosten način – kar velja tako za stare kot zdaj dodane dejavnosti.

III.

Tretji sklop rešitev zadeva problematiko, na katero je ves čas od svojega konstituiranja opozarjal tudi Svet RTV. Vlada je našim pozivom prisluhnila lani, ko je po dvanajstih letih prva izkoristila zakonsko možnost in RTV prispevek povišala za deset odstotkov. To gesto smo razumeli kot signal, da se vlada kot predstavnica ustanovitelja zaveda svoje odgovornosti pri reševanju problema, ki ga je v pretežni meri dejansko podedovala od predhodnikov – in da bo naredila vse, da stabilno financiranje vrne v parametre, ki so bili določeni ob sprejemu ZRTVS-1 daljnega oktobra 2005.

Predlagani mehanizem, po katerem se prispevek redno usklajuje z inflacijo, resda odpravlja tveganje, ki je vpisano v sedanjo ureditev in ki je zaznamovalo slabo prakso vseh vlad od leta 2012. Pa vendar je konkretna rešitev nezadostna in ne odpravlja strukturnega razkoraka med višino financiranja in stroški poslovanja, in sicer na dveh ravneh.

Kot so posebej nazorno pokazali učinki plačne reforme v javnem sektorju, je za zagotavljanje ustreznega stabilnega financiranja zavoda kritičnega pomena upoštevanje rasti stroškov plač. Povišanje plač je že v prvem letu implementacije reforme odneslo pretežni del lani sprejetega povišanja prispevka, ti učinki pa se bodo stopnjevito povečevali še v letih 2026 in 2027 ter tudi v vseh naslednjih letih. Zgolj usklajevanje z inflacijo bo glede na njeno pričakovano stopnjo izrazito nezadostno in bo le še poglobilo strukturni razkorak med prihodki in odhodki. Da bi ta problem rešila ohranitev 3. odstavka 31. člena, s katero ima Vlada še vedno možnost, da prispevek ob utemeljenih ekonomskih razlogih dodatno poviša za največ 10 odstotkov, je v koordinatah realpolitike bržkone popolna iluzija.

A če upoštevamo vsa dosedanja leta, ko je bil prispevek *de facto* zamrznjen, se predlagana rešitev kaže še za velikostni razred bolj nezadostna, celo če uporabimo kriterij inflacije. Po podatkih SURS je stopnja inflacije od januarja 2012, ko je bil prispevek povišan na 12,75 EUR, do junija 2025 znašala 34,4 odstotka. Revalorizirani prispevek bi glede na to stopnjo moral znašati 17,14 EUR. Še nekoliko višji rezultat dobimo, če upoštevamo višino prispevka, določeno v besedilu ZRTVS-1, in stopnjo inflacije od 1. 1. 2006 do danes. Po tem izračunu bi prispevek moral znašati 17,34 EUR.

Te podatke navajamo, da bi opozorili na resnost krize, ki je ni mogoče sanirati le s preprečitvijo nadaljevanja neodgovorne prakse, temveč z nevtralizacijo vseh nakopičenih učinkov vztrajanja te prakse. Predlagane rešitve bi bile do določene mere ustrezne le pod pogojem, če bi bile

(2) Program obveznega usposabljanja vključuje naslednje vsebine:

- pristojnosti in vloga sveta zavoda,
- priprava strateških dokumentov, ki urejajo poslovanje zavodov,
- preprečevanje korupcije in krepitev integritete,
- poslovne finance in upravljanje s tveganji,
- druge vsebine, ki neposredno vplivajo na poslovanje in organiziranost zavodov.«

2) Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo, 42. člen:

»Član sveta se mora v šestih mesecih od nastopa mandata udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Če je oseba kasneje ponovno imenovana za člana sveta istega ali drugega javnega zavoda, se šteje, da ima usposabljanje opravljeno. Člana sveta, ki se programa usposabljanja v skladu s tem členom ne udeleži, se razreši oziroma odpokliče. Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi evidenco o udeležencih programa. Način vodenja in podatke, ki se vpisujejo v evidenco, podrobneje določi minister. V evidenco se vpisujejo tudi naslednji osebni podatki: ime in priimek, rojstni podatki, prebivališče in elektronski naslov udeleženca programa usposabljanja. Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko osebne podatke obdeluje samo za izvajanje nalog in nadzora v zvezi z usposabljanjem članov svetov ter za statistične namene.«

dopolnjene z ukrepi interventne narave, ki bi okvire financiranje vrnilo na izhodiščno točko. Le na ta način bo zagotovljena *dejanska* finančna avtonomija zavoda. Svet RTV v tej luči predlaga naslednje spremembe:

- 1) RTV prispevek se namesto s stopnjo inflacije usklajuje z rastjo plač.
- 2) Zneski, ki v 8. členu novele določajo višino prispevka za različne kategorije zavezancev, se v maksimalni meri približajo vrednostim, ki izhajajo iz upoštevanja stopnje inflacije od 1. 1. 2006, ko je stopil v veljavo ZRTVS-1.
- 3) Po modelu rešitve v 7. členu novele, ki določa proračunsko financiranje narodnostnih programov, se uredi proračunsko sofinanciranje programa oz. vsebin za slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah in Slovence po svetu ter glasbene produkcije in koncertne dejavnosti.

GLASOVANJE:

Bartole Andrea: **ZA**
Bon Marta: /
Brecelj Gaja: **ZA**
Brezavšček Stegeman Barbara: **ZA**
Drnovšek Gregor: **ZA**
Forbici Goran: **ZA**
Ogris Boštjan: **ZA**
Pajek Robert: **ZA**
Pirc Janez: **ZA**
Požonec Robert: **ZA**
Prassel Igor: /
Sedar Klaudija: **ZA**
Stare Špela: **ZA**
Todorovski Ilinka: **ZA**
Troha Tadej: **ZA**
Trtnik Andreja: **ZA**

AD 2 DOPOLNITEVE PROGRAMSKO-POSLOVNEGA NAČRTA ZA LETO 2025 V POLETNI SHEMI TELEVIZIJE SLOVENIJA

- 2 – 1 Svet RTV Slovenija potrjuje dopolnitve Programsko-poslovnega načrta za leto 2025 v poletni shemi Televizije Slovenije, ki jih je uprava predlagala 14. maja 2025.

GLASOVANJE:

Bartole Andrea: **ZA**
Bon Marta: /
Brecelj Gaja: **ZA**
Brezavšček Stegeman Barbara: **ZA**
Drnovšek Gregor: **ZA**
Forbici Goran: **ZA**
Ogris Boštjan: **ZA**
Pajek Robert: **ZA**
Pirc Janez: **ZA**
Požonec Robert: **ZA**
Prassel Igor: /
Sedar Klaudija: **ZA**
Stare Špela: **ZA**
Todorovski Ilinka: **ZA**
Troha Tadej: **ZA**
Trtnik Andreja: **ZA**

Goran Forbici, l.r.
Predsednik Sveta RTV Slovenija